

Motion till riksdagen 2024/25:3246

av Teresa Carvalho m.fl. (S)

med anledning av prop. 2024/25:37 Biometri i brottsbekämpningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med lagförslag som tillgodoser polisens behov av att kunna använda det nya biometriregistret för realtidskameraövervakning med ansiktsigenkänning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den socialdemokratiskt ledda regeringen gav i maj 2021 en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag för att förbättra de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att använda biometri som verktyg i brottsbekämpningen. Utredningen presenterade sina förslag i juni 2023, vilka ligger till grund för den nu aktuella propositionen.¹

Socialdemokraterna välkomnar förslagen men vill samtidigt understryka betydelsen av ytterligare lagändringar för att den fulla potentialen i det nya biometriregistret fullt ut ska kunna realiseras. Det gäller särskilt polisens behov av att i realtid kunna använda registret för att hitta misstänkta personer genom realtidskameraövervakning med ansiktsigenkänning. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med ett sådant regelverk.

Sammanfattning av propositionens förslag

I propositionen föreslår regeringen ett nytt biometriregister, vilket ska ersätta nuvarande DNA-, fingeravtrycks- och signalementsregister och samtidigt utökas med uppgifter om fotografier, video, röst och handstil. Uppgifter ska, jämfört med i dag, oftare bli obligatoriska att samla in samtidigt som kretsen av personer som kan registerföras vidgas. I

¹ Biometri – för en effektivare brottsbekämpning (SOU 2023:32).

propositionen föreslås också polisen ges nya möjligheter att använda DNA-baserade släktforskningsdatabaser vid ärenden som gäller mord och grova våldtäktsbrott. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Stor potential i användning av biometriregistret för realtidskameraövervakning med ansiktsigenkänning

Ett särskilt användningsområde för biometriregistret gäller polisens möjligheter att använda uppgifter i registret för realtidsjämförelser med data från övervakningskameror. Teknikutvecklingen på detta område har gått snabbt de senaste åren och det är i dag möjligt att med hjälp av t.ex. automatiserad ansiktsigenkänning, på distans, identifiera en brottsmisstänkt person som passerar en kamera. Det är uppenbart att sådan realtids-identifiering vore av stor vikt för de brottsbekämpande myndigheterna, inte minst i samband med terrorattacker och i arbetet med att bekämpa den växande gängkriminaliteten. Genom sådan övervakning av t.ex. kända platser för nyrekrytering av unga, öppna drogscener, flygplatser och tågstationer kan fler kriminella identifieras, gripas och lagföras.

I dag saknas tyvärr såväl lagstiftning som polisiär infrastruktur för att i tillräcklig grad, och på ett rättssäkert sätt, realisera potentialen av ett sådant system. Här behöver regeringen vidta åtgärder för att sjösätta en ny ordning där polis och säkerhetspolis kan ansöka om tillstånd för biometrisk fjärridentifiering i realtid. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med lagförslag som möjliggör ett sådant system som tillgodoser polisens behov.

Teresa Carvalho (S)

Annika Strandhäll (S)

Anna Wallentheim (S)

Sanna Backeskog (S)

Petter Löberg (S)

Mattias Vepsä (S)

Lars Isacsson (S)